

Číslo konania: 20C/104/2010-92
Identifikačné č.: 6110213664

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA	
PODATEĽŇA	
Došlo: 14 JAN. 2011/000114	
Číslo: 20/2010/01041	
Prílohy:	Vybavuje:

PR/2008/00552

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci **navrhovateľa Ing. Milana Vollmanna**, nar. 16. 05. 1952, trvale bytom Krivánska 7, Banská Bystrica, v konaní právne zastúpený JUDr. Zuzanou Kovalovou, advokátkou, KOVAL & spol., advokátska kancelária, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica proti **odporcovi Ústav pamäti národa**, so sídlom Námestie Slobody 6, Bratislava 15, IČO: 37 977 997, o **ochranu osobnosti**, takto

rozhodol:

Súd **určuje**, že navrhovateľ je neoprávnene evidovaný v zozname bývalej štátnej bezpečnosti ako agent.

Odporca je **povinný** zverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke www.upn.gov.sk, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca je **povinný** zaplatiť navrhovateľovi trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 66,-- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 408,29 Eur na účet právnej zástupkyne JUDr. Zuzany Kovalovej vedený v Dexia banke Slovensko, a. s., č. ú.: 1294796001/560, VS: 5912007, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

Navrhovateľ podaným návrhom navrhol určiť, že je neoprávnene evidovaný v zozname bývalej štátnej bezpečnosti ako agent a uložiť odporcovi povinnosť zverejniť výrok rozsudku na internetovej stránke a zároveň priznať trovy konania.

Odporca vo svojom vyjadrení vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitímácie a navrhol návrh zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, fotokópiou potvrdenia žiadosti z 08. 07. 2005, listom Ústavu pamäti národa zo 06. 06. 2007, záznamom zo získania ku spolupráci zo 14. 06. 1988, čestnými vyhláseniami Miroslava Vrbana zo dňa 29. 10. 2007 a Milana Sedmáka z 29. 09. 2008, fotokópiou záznamu zo získania v spolupráci, výpisom z registračných protokolov z internetovej stránky odporcu, výsluchom svedka Miroslava Vrbana, písomným vyjadrením odporcu, kópiou záverečnej správy o ukončení spolupráce z 28. 11. 1989.

Z návrhu navrhovateľa bolo zistené, že dňa 18. 07. 2005 doručil odporcovi žiadosť o prístupnenie dokumentov k vlastnej osobe v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z. z. Listom zo dňa 06. 06. 2007 mu bolo oznámené, že na základe jeho žiadosti bola zistená evidencia osobného zväzku pod č. 0113834 a dokument je prístupný na zverejnenie. Obsahom predmetného zväzku je aj záznam zo získania ku spolupráci. Podľa záznamu zo získania k spolupráci zo dňa 14. 06. 1988 bol dňa 13. 06. 1988 v čase od 19.30 h do 22.45 h vykonaný viazací akt s agentom „JANO“, r. č.: 18338, vlastným menom Ing. Vollmann Milan. V zázname sa uvádza, že agent proti spolupráci nemal námietky, prejavil ochotu pomôcť orgánom čs. kontrarozviedky pri odhaľovaní činnosti vonkajšieho a vnútorného protivníka. Na základe uvedeného mu bolo dané k podpísaniu prehlásenia k spolupráci, kde však prejavil výhrady, že podľa jeho vedomostí by jeho spolupráca mala byť prísne konšpiratívna a nezhoduje sa to s tým, že by mal podpísať nejaký dokument. V zázname sa ďalej uvádza, že bolo upustené od podpísania prehlásenia o spolupráci a s agentom bol rozobratý význam krycieho mena. Viazací akt bol prevedený náčelníkom druhého oddelenia I. odboru S-Štb kpt. Vrbanom a operatívnym pracovníkom kpt. Sedmákom. Z týchto skutočností vyplýva, že bývalá Štb viedla navrhovateľa ako tajného spolupracovníka – agenta.

Navrhovateľ s tvrdením, že bol agentom bývalej Štátnej bezpečnosti nemôže súhlasiť, Navrhovateľ dňa 13. 06. 1988 spoluprácu na akejkoľvek úrovni rozhodne a výslovne odmietol a nemal žiadnu vedomosť o tom, že ide o viazací akt. Na preukázanie svojho tvrdenia predložil čestné vyhlásenie zo dňa 29. 10. 2007 podpísané Miroslavom Vrbanom, v ktorom sa uvádza, že Miroslav Vrban v roku 1988 zastával pozíciu náčelníka druhého oddelenia KS-ZNB-Správa Štátnej Bezpečnosti - Banská Bystrica, že podpísal dňa 14. 06. 1988 záznam zo získania ku spolupráci vedený pod č.p. OS-001289/1-88, ktorým mal byť vykonaný viazací akt s agentom „JANO“ – navrhovateľom. Miroslav Vrban vo vyhlásení uvádza, že tvrdenie, ktorým mal byť udelený súhlas k spolupráci s č.s. rozviedkou bol v spise účelovo, bez súhlasu navrhovateľa a bez jeho vedomia. Taktiež z čestného prehlásenia Milana Sedmáka, ktorý v roku 1988 zastával pozíciu staršieho referenta špecialistu 2. na Správe Štátnej Bezpečnosti – Banská Bystrica vyplynulo, že tvrdenie, ktorým mal byť udelený súhlas k spolupráci bol v spise účelovo bez súhlasu navrhovateľa a jeho vedomia, a to z dôvodu splnenia podmienok, ktoré mu boli uložené nadriadeným. Z vyhlásenia vyplýva, že navrhovateľ nikdy nedal súhlas ku spolupráci, ale spoluprácu odmietol a nikdy s Štb. nespolupracoval.

Z uvedených dôkazov vyplýva, že navrhovateľ nikdy nedal písomný ani ústny súhlas ku spolupráci so štátnou bezpečnosťou na akomkoľvek stupni a viazací akt s navrhovateľom bol vykonaný v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi a navrhovateľ je neoprávnene vedený ako agent bývalej štátnej bezpečnosti.

Na internetovej stránke odporcu je v súlade s § 19 zákona č. 553/02 Z. z. uverejnený výpis z registračných protokolov, kde je navrhovateľ označený ako agent.

K pasívnej legitímácii odporcu navrhovateľ uviedol, že posudzovanie tejto otázky prešlo judikatúrnym vývojom a judikatúra dospela k názoru, že pasívne legitimovaným v takýchto sporoch je odporca s poukazom na rozsudok NS SR č. k. 5Cdo/83/2008, rozsudok Okresného súdu Bratislava I. č. k. 7C/90/2008, rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 8Co/228/2008, rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 17C/102/2009, rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co/35/2010. Ku skutočnostiam uvádzaných odporcom, že si plnil svoju zákonnú povinnosť a registračný protokol nepozmenil, neupravil a nie je pôvodcom informácii navrhovateľ uviedol, že nikdy netvrdil, že by odporca s registračným protokolom manipuloval. Tvrdí, že odporca postupoval v súlade so zákonom č. 553/2002 Z. z., ale to ho nezbaňuje zodpovednosti za to, že takýmto postupom bola navrhovateľovi spôsobená ujma vo forme neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv. Opätovne poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov (rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 4C/156/2009).

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že navrhovateľ bol ako agent zaevidovaný podľa smernice pre evidenciu, štatistiku a administratívu pri kontra rozviednej činnosti a smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky. K evidovaniu navrhovateľa v materiáloch štátnej bezpečnosti došlo zo strany bývalých federálnych štátnych orgánov. Podľa ústavného zákona č. 542/92 Z. z. dňom 01. 01. 1993 zanikla ČSSR a jej nástupníckymi štátmi sa stala Slovenská republika a Česká republika. Týmto dňom zanikli aj štátne orgány ČSSR, jej ozbrojené a bezpečnostné zložky a mal za to, že zodpovednosť prešla na Slovenskú republiku za neoprávnené zásahy federálnych orgánov a zložíek, ktoré k uvedenému dňu zanikli. Tým je daná pasívna vecná legitímácia Slovenskej republiky. Odporca nie je právnym nástupcom štátnej bezpečnosti a nezodpovedá za správnosť alebo nesprávnosť, oprávnenosť alebo neoprávnenosť evidencií vedených štátnou bezpečnosťou. Odporca nie je štátni orgán, ale verejnoprávna ustanovizeň a nerozhoduje v otázkach evidencie v materiáloch Štb. o právach, povinnostiach alebo právom chránených záujmoch fyzických alebo právnických osôb.

Odporca zverejnil na svojej internetovej stránke elektronickú kópiu registračného protokolu, ktorý obsahuje meno navrhovateľa a zároveň zverejnil aj prepis protokolu. Urobil tak na základe § 19 ods. 1 zákona č. 553/2002 Z. z. a teda postupoval v súlade zákona, čím si plnil svoju zákonnú povinnosť. Nepozmenil ani nijakým spôsobom odporca neupravil príslušný protokol a nie je pôvodcom informácii, ktoré sa v danom protokole nachádzajú. Z toho dôvodu navrhol návrh zamietnuť.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že z jeho strany k žiadnej spolupráci nedošlo. Po jej odmietnutí nebol viac v kontakte s pracovníkmi Štb. tak ako aj vyplýva z predložených čestných vyhlásení. Jeho manželka o tejto skutočnosti vedela. Po zverejnení údajov na internetovej stránke odporcu. Prišiel za ním syn s tým, že „otec ty si bol agent“. Túto situáciu vysvetlil svojim trom deťom. Manželka bola v práci vystavená uštipačným poznámkam zo strany kolegov a bolo jej vyslovene povedané „tvoj muž je agent“. On v čase zverejnenia týchto údajov bol vo funkcii riaditeľa Katolíckej základnej školy Banská Bystrica, Š. Moyzesa a v júni 1996 bol prinútený podpísať dohodu o ukončení pracovného pomeru z uvedeného dôvodu. Potom pracoval ako asistent konateľa strojárskkej firmy, toho času vykonáva tlmočníka – prekladateľ. Aj v súčasnej dobe trvá, že zo strany niektorých susedov sú narážky, niektorí sa s ním nerozprávajú a sú presvedčení o tom, že túto činnosť vykonával.

Prvýkrát asi v roku 1987 ho vyhľadal pán Sedmák vo večerných hodinách v PKO, kde vyučoval nemecký jazyk s tým, že sa s ním chce stretnúť a porozprávať. Napadlo ho, že sa vtedy zúčastnil dvoch podujatí, ktoré boli v rozpore vtedy so zákonom. Bol v Rakúsku, Nemecku a Juhoslávii, kde sa stretol s emigrantami a že kvôli tomu ho chcú vyšetrovať. Vedel, že v byte jeho rodičov sa stretávajú katolícky disidenti. Viackrát sa stretol s pánom Sedmákom i Vrbanom, vždy sa cítil v pozícii vyšetrovaného, a to buď ho vyhľadali v zamestnaní alebo sa stretli v kaviarni. Väčšinou predmetom rozhovorov boli všeobecné témy, kde pracuje, či je s prácou spokojný, trebárs sa rozprávali o športe. Stretnutí bolo asi 4 až 5 vo väčších časových úsekoch, naposledy v roku 1988. Naposledy sa stretli v meste, kde bol potom odvezený na chatu do Laskomerskej doliny, kde mu predložili listinu, na ktorej bolo napísané, že súhlasí so spoluprácou, niečo v tom zmysle a že bude oznamovať podozrivé skutočnosti z rozhovorov s osobami s ktorými prišiel do styku. Vtedy uviedol, že nič nepodpíše a bol si vedomý i následkov, mal rodinu, tri malé deti a zaujímavé zamestnanie. Pokiaľ aj potom došlo k telefonickému kontaktu stretnutie vždy odmietol.

V konaní bol vypočutý ako svedok Miroslav Vrban, ktorý vykonával funkciu náčelníka pre boj so špeciálnymi službami Nemecka. Uviedol, že navrhovateľa pozná ako dobrého človeka a to z bývalej služobnej činnosti. Čestné prehlásenie spísal dobrovoľne a na skutočnostiach v ňom uvedených trval. Uviedol, že vyhľadávali osoby, ktoré mali styky a mohli byť využívané na špionážnu činnosť proti republike. Robila sa databáza, typovali sa možní agenti a na tom základe bol nakontaktovaný aj navrhovateľ cez pasovú evidenciu, ktorá bola dostupná. Vždy to boli stretnutia pri káve, kde sa rozprávali, bola to výmena názorov bez nátlakov a nikdy nepožadovali plnenie úloh. Uviedol, že navrhovateľ nespolupracoval a potvrdil, že odmietol spoluprácu s Štb., nikdy nebol vedomým spolupracovníkom. Pri viazacom akte uviedol, že nie je na takúto prácu a nechce aktívne spolupracovať. On v tom čase riešil ako ukončiť daný vedený spis. Mohli uviesť, že úplne odmietol spoluprácu, z čoho pre navrhovateľa mohli vyplývať represálie, a preto bolo uvedené, že ako agent odmietol podpísať záväzok k spolupráci, ale neodmietol stretávať sa. Ak sa potom nevykazuje žiadna činnosť spis bude po roku alebo roku a pol uložený do archívu z dôvodu nevykonávania činnosti. Z toho dôvodu aj potom bola vypracovaná záverečná správa o ukončení spolupráce, tak ako to vyplýva z dostupných materiálov a spolupráca zo strany navrhovateľa nikdy nebola vykonaná.

Podľa ustanovenia § 11 OZ má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Súd v konaní mal za to, že odporca je pasívne legitimovaným účastníkom konania a je nositeľom označeného práva, a to aj s poukazom na platnú judikatúru v rozhodovacej činnosti odvolacích súdov (5Cdo/83/2008 NS SR, 5Co/144/2006, 6Co/13/2007), kedy bol zaujatý právny názor, že odporca je pasívne legitimovaný v sporoch o ochranu osobnosti v prípadoch, kde k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv došlo zverejnením registračného protokolu na internetovej stránke odporcu.

Zásahom objektívne spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby je v prípadoch neoprávnenej evidencie fyzickej osoby v zväzkoch bývalej Štb. už samotná neoprávnená evidencia fyzickej osoby v týchto zväzkoch (R 38/1996).

Súd v danej veci mal za preukázané a v konaní nebolo sporné, že navrhovateľ je vedený v registračných protokoloch, agentúrnych a operatívnych zväzkoch štátnej bezpečnosti pod registračným číslom 18338 v kategórii agent a taktiež nie je sporné, že daná okolnosť bola zverejnená na internetovej stránke odporcu.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal za to, že navrhovateľ bol evidovaný v zozname bývalej štátnej bezpečnosti ako agent neoprávnene. Táto skutočnosť vyplynula aj z výsluchu svedka Miroslava Vrbana ako aj z čestného prehlásenia Miroslava Vrbana a Milana Sedmáka. Bolo preukázané, že navrhovateľ nikdy nedal písomný ani ústny súhlas na spoluprácu so štátnou bezpečnosťou na akomkoľvek stupni a viazací akt s navrhovateľom bol vykonaný v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi a teda bol neoprávnene vedený ako agent bývalej štátnej bezpečnosti. Z čestných vyhlásení Miroslava Vrbana a Milana Sedmáka bolo zistené, že odmietol podpísať prehlásenie k spolupráci a pokiaľ boli v spise uvedené určité skutočnosti, boli uvedené účelovo bez súhlasu navrhovateľa, bez jeho vedomia, a to z dôvodu splnenia podmienok, ktoré boli uložené nadriadenými.

Navrhovateľ nebol agentom Štb. a je preto neoprávnene evidovaný vo zväzkoch Štb. v kategórii agent. Zverejnenie týchto materiálov na internetovej stránke odporcu je z toho dôvodu neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa, ktorý je objektívne spôsobilým privodiť mu ujmu na právach chránených ustanovením § 11 OZ. Zverejnenie nepravdivých údajov o spolupráci s Štb. je veľmi závažným zásahom do cti, vážnosti a dôstojnosti občana, pretože verejnosť vníma tieto informácie veľmi citlivo. Z týchto dôvodov potom súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný. Uplatnil si trovy konania, ktoré mu súd priznal podľa § 142 ods. 1 OSP. Súd priznal navrhovateľovi trovy, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku vo výške 66,-- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 408,29 Eur. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z piatich úkonov právnej pomoci prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady, písomné podanie na súd – návrh, písomné vyjadrenie zo dňa 16. 08. 2010, účasť na pojednávaní dňa 23. 11. 2010 a 14. 12. 2010 hodnota za každý úkon v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. 61,41 Eur + režijný paušál za každý úkon 7,21 Eur a 19 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 OSP).

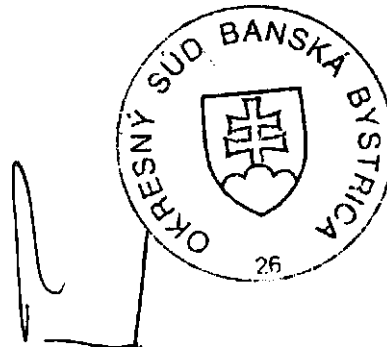
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a – sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 OSP, odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštného predpisu.

Banská Bystrica 14. 12. 2010

JUDr. Libuša Záthurecká
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia: Anna Trnovská